

P/8127255

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/23-09/79
URBROJ: 517-04-1-1-25-15
Zagreb, 24. veljače 2025.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, OIB 59951999361, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, OIB 45455161192, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravani zahvat - vjetroelektrana KLADE, instalirane snage 20 MW, Općina Gračac, Zadarska županija - potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.**
- II. Za namjeravani zahvat - vjetroelektrana KLADE, instalirane snage 20 MW, Općina Gračac, Zadarska županija - potrebno je provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata, 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), podnio je 14. ožujka 2023. godine podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja koje sukladno odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 85/20, 21/23 i 57/24) od 17. svibnja 2024. godine nastavlja s radom kao Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš vjetroelektrane KLADE, instalirane snage 20 MW, Općina Gračac, Zadarska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je izradio u ožujku 2023. te dopunio u srpnju 2024. godine ovlaštenik IRES EKOLOGIJA d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/22-08/12, URBROJ: 517-05-1-23-3 od 1. ožujka 2023. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Martina Rupčić, mag.geogr.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 2.3. *Vjetroelektrane Priloga II. Uredbe*, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izgradnju vjetroelektrane sa četiri vjetroagregata svaki instalirane snage 5 MW.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskoj stranici Ministarstva objavljena je 8. srpnja 2024. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš vjetroelektrane KLADE, instalirane snage 20 MW, Općina Gračac, Zadarska županija (KLASA: UP/I-351-03/23-09/79, URBROJ: 517-05-1-1-24-7 od 3. srpnja 2024. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće:
Lokacija zahvata se nalazi na području Općine Gračac, sjeverno od zaseoka Otrić, istočno od mjesta Velika Popina i sjeverozapadno od državne ceste DC1 Gračac (D27) - Knin (D33) na brdovitom području Velike Popine. Planirani zahvat predviđa izgradnju vjetroelektrane koja će se sastojati od 4 vjetroagregata instalirane snage 5 MW te će ukupna instalirana snaga vjetroelektrane biti 20 MW. Vjetroagregati će imati promjer rotora do 190 m i visinu vrha lopatice do 225 m. Pristupni putevi se dijelom podudaraju s postojećom trasom protupožarnih prosjeka s karakteristikama šumske ceste koji se koriste za pristup postojećim vjetroagregatima VE ZD6 i VE proširenje VE ZD6, a gdje je potrebno rekonstruirat će se i izgraditi novi pristupni putevi u duljini od 550 m. Priključak na elektroenergetsku mrežu VE KLADE je predviđen na postojeću TS 110/33 kV Velika Popina. Vjetroagregati će biti povezani s TS 110/33 kV Velika Popina kabelskom mrežom napona 20(35) kV ukupanom na oko 0,80 m dubine koja se proteže u koridoru pristupnog puta vjetroelektrane, državne ceste DC1 i županijske ceste ŽC5203 te povezuje na srednjenaponsko postrojenje unutar trafostanice.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/23-09/79, URBROJ: 517-05-1-1-24-8 od 3. srpnja 2024. godine) za mišljenjem Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije i Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije i Općini Gračac.

Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije dostavio je mišljenje (KLASA:351-07/24-01/90; URBROJ: 2198-07-03/1-24-2 od 11. srpnja 2024.) da nije potrebno provesti procjenu utjecaja zahvata na okoliš. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila mišljenje (KLASA: 352-07/24-02/232; URBROJ: 517-10-2-2-24-2 od 8. kolovoza 2024.) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i da se za planirani zahvat ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je obvezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 351-03/24-01/242; URBROJ: 525-10/591-24-2 od 30. srpnja 2024.) da uz propisivanje mjera zaštite okoliša nije moguće očekivati značajan negativan utjecaj planiranog zahvata na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo. Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 351-03/24-01/234; URBROJ: 525-06/197-24-2 od 16. srpnja 2024.) da će zahvat imati značajan negativan utjecaj na poljoprivredno zemljište. Općina Gračac dostavila je mišljenje (KLASA: 351-01/24-01/8; URBROJ: 2198-31-03-24-2 od 24. srpnja 2024.) da nije moguće očekivati negativan utjecaj na sastavnice okoliša iz područja nadležnosti Općine Gračac.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Unutar obuhvata planiranog zahvata nalazi poljoprivredno zemljište, odnosno parcele livada (310) i krških pašnjaka (321). Površina ukupno korištenog poljoprivrednog zemljišta Općine Gračac iznosi 4857,19 ha. Prema ARKOD bazi podataka utvrđeno je da unutar strukture korištenog poljoprivrednog zemljišta prema vrstama kultura prevladavaju krški pašnjaci s ukupnom površinom od 3614,86 ha (74,42 %), zatim slijede livade s 659,45 ha (13,58 %), oranice s 78,55 ha (1,62 %), voćnjaci s 38,29 (0,79 %) ha te mješoviti višegodišnji nasadi s 1,15 ha (0,02 %). Osim navedenog, postoji i povećani broj privremeno neodržavanih parcela sa sveukupnom površinom od 464,88 ha. Šire područje Gračaca predstavlja tradicionalni stočarski kraj s pogodnim krškim poljima poput Ravne Čemernice, Brezovca, Gubčevog polja, Velike Popine, Mazinskog polja, Štikade te polja uz Zrmanju. Obuhvat planiranog zahvata zauzima ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (70 %), te osobito vrijedno obradivo tlo (30 %) unutar prostora izvan naselja Općine Gračac. Planirane lokacije vjetroagregata i trase novih pristupnih putova nalaze se na kategoriji ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište. Preostalo osobito vrijedno obradivo tlo šire okolice nalazi se na predjelu Velikopopinskog polja, Zapolja, Međugorja i Malopopinskog polja. Zahvat se planira realizirati na oko 30% osobito vrijednog zemljišta P1 kategorije te je potrebno sagledati moguće utjecaje gubitka poljoprivrednog zemljišta i utjecaj na okoliš u postupku procjene. Obuhvat planiranog zahvata nalazi se unutar tri lovišta: XIII/131 „Ljubovo“, XIII/6 „Jelovi tavan“ i XIII/130 „Vrelo Zrmanje“. Tijekom pripreme i izgradnje planiranog zahvata će u zoni izvođenja radova doći do povećanja razine buke i vibracija u lovištima, što bi moglo uznemiriti prisutnu divljač i udaljiti

je od zone utjecaja građevinskih radova, a osobito u vrijeme reprodukcijskog ciklusa. Također, kretanjem mehanizacije tijekom radova, može doći i do stradavanja divljači (mładunčad). Tijekom korištenja i održavanja vjetroelektrane, izgradnjom svih nadzemnih dijelova (vjetroagregati i pristupni putevi), doći će do zauzeća 2,6 ha lovnoproduktivnih površina lovišta, od čega će najveći dio biti epimediteranski kamenjarski pašnjaci (2,3 ha). U postupku procjene potrebno je sagledati kumulativni utjecaja planiranog zahvata s drugim planiranim i postojećim zahvatima šireg područja. U tu svrhu potrebno uzeti u obzir planirani zahvat vjetroelektranu KORITA te kumulativni utjecaj te planirane vjetroelektrane na pojedine sastavnice okoliša u odnosu na VE KLADE. Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19, 119/23) lokacija zahvata se nalazi izvan područje ekološke mreže. Vjetroagregat VA4 nalazi se na udaljenosti oko 30 m od Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001253 Poštak, dok se sam obuhvat zahvata (zona izvođenja radova) nalazi unutar navedenog područja ekološke mreže. Neposredno uz obuhvat planirane vjetroelektrane nalaze se i Posebno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR5000022 Park prirode Velebit i Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000022 Velebit. Sukladno podacima iz Elaborata, provedbom zahvata doći će do zauzeća ciljnog stanišnog tipa POVS-a HR2001253 Poštak, 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) na površini oko 0,08 ha. Također, lokacija zahvata (0,08 ha) predstavlja i pogodno stanište za ciljne vrste navedenog POVS-a, planinskog žutokruga*, modru sasu i dalmatinskog okaša. Iako će provedbom zahvata doći do zauzeća ciljnog stanišnog tipa, kao i staništa pogodnih za ciljne vrste, radi se o površinski malom zauzeću u odnosu na ukupnu rasprostranjenost ciljnog stanišnog tipa (1195 ha površine stanišnog tipa samostalno i 905 ha u kompleksu s drugim staništima) i staništa pogodnih za ciljne vrste (2100 ha) unutar POVS-a HR2001253 Poštak. S obzirom na karakteristike, tehničko rješenje i smještaj zahvata u prostoru, područja ekološke mreže na koja bi zahvat, zbog velikih areala kretanja ciljnih vrsta, potencijalno mogao imati utjecaj su POP HR1000022 Velebit i PPOVS HR5000022 Park prirode Velebit. S obzirom na to da se lokacija zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže, provedbom zahvata neće doći do zauzeća ciljnih stanišnih tipova PPOVS-a HR5000022 Park prirode Velebit. Također, planirani zahvat neće utjecati na ciljne vrste navedenog PPOVS-a koje nemaju veliki areal kretanja. Lokacija zahvata potencijalno predstavlja pogodno stanište (lov i hranjenje) za ciljne vrste šišmiša PPOVS-a HR5000022 Park prirode Velebit, južnog potkovnjaka, velikog potkovnjaka, Blazijevo potkovnjaka, malog potkovnjaka, oštoruhog šišmiša, rideg šišmiša, širokouhog mračnjaka, dugokrilog pršnjaka, dugonogog šišmiša, velikouhog šišmiša i velikog šišmiša. Budući da se zahvat odnosi na izgradnju četiri vjetroagregata koji će biti postavljeni u obuhvatu postojeće vjetroelektrane ZD6, da je istraživanjem provedenim na lokaciji zahvata (Pavlinić i Đaković 2019, Geonatura 2020., Biota 2021., Biota 2021a) utvrđeno kako ciljne vrste navedenog PPOVS-a rijetko koriste lokaciju vjetroelektrane, a obzirom na ukupnu rasprostranjenost pogodnih staništa za navedene ciljne vrste unutar PPOVS-a HR5000022 Park prirode Velebit, isključena je mogućnost samostalnih značajnih negativan utjecaj zahvata na ciljne vrste šišmiša navedenog područja ekološke mreže. Iako se samostalan utjecaj planirane vjetroelektrane može isključiti, budući da se planirani vjetroagregati nalaze u obuhvatu vjetroelektrane ZD6, da se u blizini zahvata nalazi i proširenje navedene vjetroelektrane kao i planirana vjetroelektrana Korita ne može se isključiti kumulativan utjecaj planiranog zahvata na ciljne vrste šišmiša PPOVS-a HR5000022 Park prirode Velebit uslijed kolizije jedinki s lopaticama vjetroagregata. Lokacija zahvata potencijalno predstavlja stanište pogodno za ciljne vrste POP-a HR1000022 Velebit, primorsku trepeljku, surog orla, ušaru, zmijara, rusog svračka, ševu krunicu, škanjca osaša i crvenonogu vjetrušu. Tijekom istraživanja ptica (Tutman, 2020.) utvrđeno je kako postojeća vjetroelektrana ZD6 (planirani vjetroagregati smješteni su unutar granica postojeće vjetroelektrane ZD6) nije utjecala na aktivnost ptica. Također,

provedenim istraživanjima utvrđeno je kako nije bilo preleta ciljnih vrsta ptica u zoni jakog utjecaja vjetroagregata, odnosno nisu zabilježeni opasni preleti ciljnih vrsta ptica. Postojeća vjetroelektrana ZD6 u čijem obuhvatu se nalaze planirani vjetroagregati nije utjecala na korištenje prostora od strane ciljnih vrsta, a budući da je vjerojatnost kolizije za ciljne vrste ptica niska (Sukladno podacima iz Elaborata – Tablica 4.10. Vjerojatnost kolizije promatranih vrsta ptica sa VA planiranog zahvata) može se isključiti samostalan utjecaj planirane vjetroelektrane na ciljne vrste POP-a HR1000022 Velebit. Iako se samostalan utjecaj planirane vjetroelektrane može isključiti, budući da se planirani vjetroagregati nalaze u obuhvatu vjetroelektrane ZD6, da se u blizini zahvata nalazi i proširenje navedene vjetroelektrane kao i planirana vjetroelektrana Korita ne može se isključiti kumulativan utjecaj planiranog zahvata na ciljne vrste POP-a HR1000022 Velebit. Uz efekt barijere koji može dovesti do izmjene uobičajenih migracijskih ruta, moguć je i utjecaj kolizije i stradavanja jedinki ciljnih vrsta ptica s lopaticama vjetroagregata. Uzevši u obzir sve navedeno, Prethodnom ocjenom ne može se isključiti mogućnost značajnih kumulativnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na PPOVS HR5000022 Park prirode Velebit i kao i na POP HR1000022 Velebit te je obvezna Glavna ocjena. U svrhu izrade Glavne ocjene potrebno koristiti najrecentnije stručne smjernice (npr. Eurobats za šišmiše, Nature Scot za ptice) te je za ocjenu značajnosti utjecaja na ciljne vrste ptica potrebno napraviti izračun (model) rizika od kolizije (engl. *collision risk assessment*) i propisati odgovarajući program praćenja stanja. Također, potrebno je primjereno sagledati kumulativne utjecaje s ostalim izgrađenim i odobrenim zahvatima, a posebno ostalim vjetroelektranama i pratećim elektroenergetskim objektima. U Glavnoj ocjeni, moguće utjecaje zahvata obvezno je sagledati u odnosu na ciljeve očuvanja s pripadajućim atributima predmetnih područja ekološke mreže.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 90. stavku 5. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 27. stavku 2. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da nije moguće isključiti značajan negativan utjecaj na okoliš te je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te nije isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga je potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, Split, dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se

predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

- 4 ENCRO d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb (R!, s povratnicom)